

Kraków już nie w grupie miast z największym zapyleniem

2021-05-31

W najnowszym raporcie Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska [„Roczna ocena jakości powietrza w województwie małopolskim – raport wojewódzki za Rok 2020”](#), zamieszczono ocenę jakości powietrza na podstawie badań przeprowadzonych w roku 2020 i analiz wykonanych na poziomie wojewódzkim i krajowym. Badania przeprowadzono w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska, dotyczącego stanu zanieczyszczenia powietrza na obszarze województwa małopolskiego oraz stopnia dotrzymania obowiązujących kryteriów jakości powietrza.

Porównując sytuację w Aglomeracji Krakowskiej (dane z raportu GIOŚ) w 2020 roku, całkowita emisja pyłu PM10 zmniejszyła się o 57% w porównaniu z rokiem 2019. Tak diametralna różnica jest rezultatem wprowadzania konkretnych działań, m.in. zmiany systemów ogrzewania opartych na paliwach stałych na źródła proekologiczne oraz wejścia w życie 1 września 2019 r. uchwały antysmogowej, zakazującej spalania paliw stałych w mieście.

Z danych z najnowszego raportu GIOŚ wynika, że w 2020 roku emisja pyłu PM10 ze wszystkich źródeł w Krakowie stanowiła jedynie 2% emisji pyłu PM10 z całego województwa, a całkowita ilość wyemitowanego pyłu PM10 w 2020 roku w Krakowie była porównywalna do Tarnowa (odpowiednio 462 994 kg w Krakowie oraz 443 879 kg w Tarnowie), co widać na rys. 2.

W porównaniu do innych miast w Polsce, w Krakowie zdecydowanie zauważalny jest spadek emisji zanieczyszczeń pyłowych, w szczególności zmiana struktury źródeł emisji (brak już dominacji źródeł niskiej emisji, pochodzących z sektora komunalno-bytowego).

Pod względem wielkości emisji ze źródeł przemysłowych (rys. 3), w 2020 roku w Krakowie wielkości te są mniejsze, niż np. w Opolu czy w Warszawie. Jak podaje w raporcie GIOŚ, „przemysł zlokalizowany na obszarze województwa małopolskiego, głównie energetyka zawodowa, ze względu na dużą wysokość emitorów, w znacznym stopniu eksportuje zanieczyszczenia poza granice województwa”, natomiast zakłady przemysłowe o istotnej emisji niezorganizowanej lub emitowanej poprzez niskie kominy, mogą również bezpośrednio wpływać na jakość powietrza w ich sąsiedztwie.

Wyraźny postęp w zmniejszaniu się zanieczyszczeń pyłowych, a zarazem prawie całkowita likwidacja niskiej emisji, są widoczne dzięki odpowiedzialnemu zarządzaniu i współpracy z mieszkańcami. W roku 2019 tylko jedna stacja wskazywała przekroczenia, a w roku 2020 już wszystkie stacje monitoringowe wskazywały wartości normatywne w zakresie stężeń średniorocznych pyłu PM10. W rezultacie można stwierdzić, że Kraków przestaje wyróżniać się na tle innych miast jako miasto z dużym zanieczyszczeniem powietrza.

Jednocześnie warto pamiętać, że na jakość powietrza, tj. na rozprzestrzenianie się zanieczyszczeń do powietrza, oprócz wielkości emisji z konkretnych źródeł (niska emisja, przemysł, transport), wpływają przede wszystkim warunki metrologiczne, wielkość tła miejskiego, tzw. emisja wtórna (tzn. unoszenie zanieczyszczeń z dróg czy chodników przez ruch pojazdów) oraz źródła emisji pochodzące z gmin ościennych (emisja napływowa).

**Magiczny
Kraków**

Świadomość wpływu tych zagadnień na jakość powietrza i wynikające z nich przemyślane działania w kwestii ochrony powietrza, przyczyniają się do sukcesywnego zmniejszania się stężeń zanieczyszczeń odnotowywanych na stacjach monitoringu jakości powietrza w mieście.